

Na osnovu člana 18. stav 2. Zakona o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, broj 104/09) i člana 8. stav 1. Zakona o Narodnoj skupštini („Službeni glasnik RS”, broj 9/10),

Narodna skupština Republike Srbije, na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2011. godini, održanoj 31.marta 2011. godine, donela je

ODLUKU

O PROGRAMU ZVANIČNE STATISTIKE U PERIODU OD 2011. DO 2015. GODINE

1. Usvaja se Program zvanične statistike u periodu od 2011. do 2015. godine, koji je odštampan uz ovu odluku i čini njen sastavni deo.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

RS broj 6

U Beogradu, 31. marta 2011. godine

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE

PREDSEDNIK

prof. dr Slavica Đukić - Dejanović

P R O G R A M

ZVANIČNE STATISTIKE U PERIODU OD 2011. DO 2015. GODINE

I. UVODNI DEO

Aktivnosti zvanične statistike, u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, broj 104/09) kao pravnim okvirom za proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija zvanične statistike i organizaciju sistema zvanične statistike u Republici Srbiji, zasnivaju se na petogodišnjem statističkom programu.

Program zvanične statistike u periodu od 2011. do 2015. godine ima za cilj da se harmonizacija statističkih istraživanja i indikatora sa međunarodnim standardima, pre svega standardima Evropske unije, izvrši u potpunosti do kraja navedenog perioda.

U tom smislu ovaj program, u skladu sa odredbama Zakona o zvaničnoj statistici (u daljem tekstu: Zakon), sadrži Strategiju razvoja zvanične statistike u Republici Srbiji za period od pet godina. Strategija treba da održi smer i obezbedi brži tempo razvoja zvanične statistike u pravcu harmonizacije metodologija, standarda i dobre statističke prakse sa zemljama Evropske unije i proširenje osnova za dobijanje najznačajnijih statističkih pokazatelja, kao i povećanje uporedivosti podataka zvanične statistike Republike Srbije sa statističkim podacima drugih evropskih zemalja.

Pored toga, ovaj program sadrži Pregled očekivanih rezultata zvanične statistike po oblastima, podatke o njihovoj periodičnosti i stepenu usaglašenosti sa međunarodnim standardima. Sagledavanje stepena usaglašenosti zvanične statistike, pre svega sa statističkim standardima Evropske unije i njenom pravnom regulativom (*acquis communautaire*), vrši se redovno, godišnje, od strane Evrostatu popunjavanjem baze podataka – Izveštaja o stepenu usaglašenosti naše statistike sa evropskim standardima (SMIS). U ovom programu posebno su navedene planirane aktivnosti na uvođenju novih indikatora radi postizanja potpune usaglašenosti i implementacije međunarodnih standarda u oblastima gde to do sada nije urađeno. Takođe, posebno je dat pregled najznačajnijih infrastrukturnih i razvojnih aktivnosti koje ne mogu da se svrstaju u određene oblasti i odgovorni proizvođači zvanične statistike sa oblastima statistike za koju su nadležni, kao i osvrt na očekivane probleme i uslove za realizaciju programa.

II. STRATEGIJA RAZVOJA ZVANIČNE STATISTIKE U REPUBLICI SRBIJI ZA PERIOD OD PET GODINA

1. Zvanična statistika u Republici Srbiji

Republika Srbija se nalazi u procesu intenzivnih aktivnosti na planu harmonizacije sa standardima i praksom Evropske unije. U okviru tog procesa, usaglašavanje zvanične statistike Republike Srbije sa međunarodnim statističkim standardima, klasifikacijama i metodologijama, kao i prihvatanje dobre statističke prakse drugih zemalja, imaju za cilj dobijanje međunarodno uporedivih pokazatelja, odnosno ostvarivanje potpune harmonizacije sa statističkim standardima Evropske unije do kraja perioda na koji se odnosi petogodišnji statistički program.

Zvanična statistika je neophodan element u informacionom sistemu svakog demokratskog društva u obezbeđivanju podataka o ekonomskoj, demografskoj i socijalnoj situaciji i o stanju životne sredine. Sistem zvanične statistike se definiše kao minimum kvantitativnih pokazatelja dobijenih na osnovu jedinstvenih metodologija, definicija, klasifikacija i organizacije statističkih istraživanja na bazi jedinstvenih programa i planova. Najvažniji zadatak zvanične statistike jeste da pruži

realnu sliku društvenih i ekonomskih kretanja u zemlji i da obezbedi pouzdanu osnovu za analizu i donošenje odluka na raznim nivoima društva, od državne uprave i drugih institucija, preko poslovnih subjekata, sve do zainteresovanih građana. Zvanična statistika, pored ostalog, polazi i od principa koji su definisani u dokumentu Ekonomsko-socijalnog saveta UN – Osnovni principi zvanične statistike, kao i u dokumentu Evropske komisije – Kodeks prakse evropske statistike. Osnovne vrednosti zvanične statistike proizlaze iz ovih dokumenata.

Prepoznavši potrebe i značaj zvanične statistike, Republika Srbija, uz podršku Evropske unije, ulaže značajne napore u prilagođavanje našeg statističkog sistema međunarodnim standardima. Razvoj zvanične statistike povezan je i sa procesom pristupanja EU, i to sa kriterijumom sposobnosti preuzimanja obaveza iz članstva u EU (deo koji se odnosi na statistiku), kao i sa praćenjem pokazatelja ispunjavanja ekonomskih kriterijuma za članstvo i pregovorima u procesu pridruživanja EU. Pored toga, obaveze zvanične statistike nisu posledica samo procesa pridruživanja EU već i odnosa s drugim međunarodnim institucijama, kao što su Ujedinjene nacije i njene organizacije, Međunarodni monetarni fond, Svetska banka, OECD i dr.

Zakon, polazeći od preporuka Ujedinjenih nacija i Evropske unije, utvrđuje pravni, institucionalni i programski okvir za proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija i organizaciju sistema zvanične statistike. Sistem zvanične statistike Republike Srbije čine: Republički zavod za statistiku, kao glavni koordinator sistema, Narodna banka Srbije, Gradska uprava grada Beograda – za teritoriju grada Beograda, kao i ostali odgovorni proizvođači zvanične statistike navedeni u petogodišnjem statističkom programu, kao što su: Ministarstvo finansija, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo rudarstva i energetike, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički zavod za zdravstveno osiguranje, Republički hidrometeorološki zavod, Institut za javno zdravlje Srbije, Nacionalna služba za zapošljavanje i dr. Republički zavod za statistiku je, u skladu sa Zakonom, glavni proizvođač i diseminator podataka, odgovorni stručni nosilac, organizator i koordinator sistema zvanične statistike i predstavlja zvaničnu statistiku Republike Srbije u međunarodnom statističkom sistemu. Posebno mesto u sistemu zvanične statistike ima Savet za statistiku Republike Srbije.

2. Misija zvanične statistike

Osnovna misija zvanične statistike odnosi se na prikupljanje, obradu, analizu i objavljivanje statističkih podataka i informacija, uz neophodno korišćenje metodoloških i organizacionih znanja, statističkih standarda i moderne tehnologije. Koordinacija odgovornih proizvođača zvanične statistike i aktivno učešće u međunarodnoj statističkoj saradnji omogućavaju da objavljeni rezultati zvanične statistike budu relevantni, pravovremeni, nepristrasni, pristupačni, međunarodno uporedivi i jednostavni za korišćenje.

3. Vizija zvanične statistike

Sistem zvanične statistike Republike Srbije treba da ima ulogu regionalnog lidera u pogledu dostignutog nivoa usklađenosti sa međunarodnim statističkim standardima, kvaliteta objavljenih statističkih podataka i informacija i visokog nivoa stečenog poverenja davaoca i korisnika podataka.

4. Strateški ciljevi

Osnovni strateški ciljevi definišu prioritetne pravce delovanja i rezultate koje tim delovanjem zvanična statistika treba da postigne:

4.1. Harmonizacija sistema zvanične statistike sa međunarodnim standardima i praksom, pre svega Evropske unije

Osnovni strateški cilj sistema zvanične statistike je ubrzanje tempa i održavanje smjera razvoja zvanične statistike u pravcu harmonizacije metodologija, standarda i dobre statističke prakse sa zemljama Evropske unije, tako da potpuna harmonizacija može da se ostvari do kraja ovog perioda. Statistički standardi podrazumevaju: standardne definicije (pojmove, klasifikacije i nomenklature) i standardne metodologije i procedure za obračun statističkih pokazatelja.

Korišćenjem standardnih definicija i klasifikacija, kao i postupaka za dobijanje složenijih statističkih pokazatelja, stvara se osnova za potpunu uporedivost podataka nacionalne statistike sa podacima zemalja EU i za njihovu relevantnost i validnost sa stanovišta pravnih propisa i metodoloških pravila i preporuka EU. Na ovaj način lakše će se ispuniti zahtevi koje pred zvaničnu statistiku postavlja proces pridruživanja EU.

Pored razvoja metodologije i usvajanja novih standarda, neophodni su: dalji razvoj statističkih registara, kao okvira za izbor statističkih jedinica, šira primena metoda uzorka i veći oslonac na administrativne izvore podataka. To će omogućiti racionalizaciju postojeće strukture i načina sprovođenja statističkih istraživanja kao najčešće korišćenog izvora za dobijanje statističkih podataka, kao i smanjenje opterećenosti davalaca podataka i ukupnih troškova dobijanja pojedinih statističkih podataka. U ovom procesu neophodno je korišćenje pozitivne prakse zvanične statistike zemalja EU. Ostala unapređenja statističkih istraživanja vezana su za modernizaciju primenjenih informatičko-tehnoloških rešenja u prikupljanju i obradi podataka.

Razvoj analitičkog rada odvijace se u oblasti standardizacije postupaka, ujednačavanja nivoa obrade podataka, praćenju i merenju kvaliteta rezultata, modelima izveštavanja i dr. Osnovne razvojne oblasti analize rezultata zvanične statistike jesu analiza, modeliranje i desezoniranje vremenskih serija, analiza makroekonomskih podataka i analiza međusobne usklađenosti statističkih podataka i informacija iz različitih izvora. Sledeći praksu zemalja EU zvanična statistika će posvetiti veliku pažnju terminološkom usaglašavanju i metodološkom ujednačavanju definicija i pojmova.

4.2. Unapređenje proizvodnje statističkih podataka uz obezbeđivanje visokog stepena međunarodne uporedivosti rezultata

Statistički podaci i informacije, kao finalni rezultat aktivnosti i ciljni proizvod zvanične statistike, osnova su za upoređivanje sa drugim evropskim zemljama. Težište pažnje zvanične statistike zbog toga će se pomerati sa statističkih istraživanja, kao sredstva za dobijanje podataka, prema statističkim pokazateljima, kao rezultatima za koje su neposredno zainteresovani korisnici podataka.

Polazna osnova za definisanje statističkih pokazatelja su: Izveštaj o stepenu usaglašenosti naše statistike sa evropskim standardima (SMIS), Program Evrostata (Compendium) i Nacionalni program za integraciju u Evropsku uniju, kao i zahtevi iz Upitnika za pristupanje Srbije Evropskoj uniji za oblast statistike.

Kod postojećih statističkih pokazatelja primeniće se nova harmonizovana metodološka rešenja, a kod novih preuzeće se standardna evropska rešenja, uz obezbeđivanje mehanizma za njihovo formiranje sprovođenjem postojećih i novih istraživanja i korišćenjem administrativnih izvora podataka.

Promene u realnom okruženju zahtevaju proširivanje i usklađivanje liste postojećih statističkih podataka i informacija potrebnih za dobijanje objektivne slike relevantnog okruženja. Posmatrano po statističkim oblastima, osnovni prioriteti razvoja zvanične statistike su sledeći:

– **Demografija i društvene statistike** – Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine, statistika spoljnih migracija, statistika tržišta rada, statistika obrazovanja i zdravlja stanovništva, statistika socijalne zaštite i standarda stanovništva i rodna statistika;

– **Makroekonomske statistike** – Nacionalni računi (revizija sistema nacionalnih računa u skladu sa SNA 2008 i odgovarajućom revidiranom verzijom ESA, računi sektora inostranstva, obračun bruto domaćeg proizvoda na regionalnom nivou, finansijski računi, tabele nabavke i upotrebe i input-autput tabele), monetarna i finansijska statistika, statistika državnih finansija i statistika cena;

– **Poslovne statistike** – Statistički poslovni registar, kratkoročne poslovne statistike (posebno u sektoru usluga), statistika proizvoda (Prodkom), strukturne poslovne statistike, statistike energetike, saobraćaja i turizma sa akcentom na povećanje broja i kvaliteta finansijskih pokazatelja rezultata poslovanja poslovnih subjekata;

– **Statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva** – Popis poljoprivrede 2011. godine, računi poljoprivrede, statistika bezbednosti hrane i statistika ruralnog razvoja;

– **Statistike koje pokrivaju više oblasti** – Indikatori održivog razvoja, indikatori socijalne isključenosti i smanjenja siromaštva, statistika i računi životne sredine, regionalni indikatori, statistika inovacija i statistika informacionih i komunikacionih tehnologija.

4.3. Unapređenje saradnje i koordinacije unutar sistema zvanične statistike Republike Srbije

Republički zavod za statistiku je odgovorni stručni nosilac, organizator i koordinator sistema zvanične statistike u Republici Srbiji. Ostali odgovorni proizvođači zvanične statistike definisani su zakonom i petogodišnjim statističkim programom.

Uloga Republičkog zavoda za statistiku odnosi se, između ostalog, i na objedinjavanje dobijenih podataka i informacija iz svih oblasti statistike radi stvaranja celovite slike ekonomskog i društvenog života putem objašnjavanja niza pokazatelja i indikatora, uz odgovarajuću analizu baziranu na standardnim statističkim metodima i postupcima.

Zvanična statistika treba da predstavlja uređen sistem u kome se, na osnovu Zakona, dugoročne strategije razvoja, višegodišnjih programa i godišnjih planova zvanične statistike, kao i drugih propisa po pojedinim oblastima, definišu uloga i konkretne obaveze odgovornih proizvođača zvanične statistike. Neprekidno unapređenje njihove neposredne saradnje od posebnog je značaja za koherentnost i celovitost sistema i primenu standardnih klasifikacija i definicija u formiranju statističkih pokazatelja.

Potrebno je intenzivirati obuku i usavršavanje kadrova iz oblasti primenjene statistike i informatike, a pre svega radi primene novih metodoloških rešenja, međunarodnih statističkih standarda i povećanja analitičkih kapaciteta i usavršavanja kadrova za kreiranje i analizu uticaja raznih politika. Planirana obuka može se organizovati i sprovesti interno, u saradnji odgovornih proizvođača zvanične statistike i resornih ministarstava radi iniciranja stvaranja mreže kontakt tačaka za pitanja statistike, kao i u okviru međunarodne saradnje, posebno u oblasti evropskih integracija. Treba intenzivirati korišćenje pomoći u znanju putem seminara, obuke, letnjih škola, kao i pomoći u realizaciji pojedinih procedura (npr. dizajnu uzorka specifičnih istraživanja i dr.).

4.4. Jačanje poverenja u zvaničnu statistiku kroz saradnju sa davaocima i korisnicima podataka

Vrednovanje statističke produkcije zahteva od odgovornih proizvođača zvanične statistike da stalno rade na sticanju poverenja i razvijanju dobrih odnosa sa glavnim korisnicima i davaocima podataka, kao i sa predstavnicima medija.

Takođe, neophodno je obezbediti razvoj i primenu upravljanja kvalitetom i uvođenje standardnog izveštaja o kvalitetu statističkih podataka. Ispunjavanje standarda EU podrazumeva da se uz podatke obezbede i informacije o samim podacima (metapodaci), uključujući primenjene definicije, klasifikacije, obuhvat, metode obračuna, kao i napomene o njihovom kvalitetu i eventualnim ograničenjima njihove upotrebe.

Zvanična statistika će striktno sprovoditi zaštitu individualnih podataka i voditi dijalog sa davaocima podataka u cilju smanjenja njihovog opterećenja u pogledu davanja podataka, kao i jačanja njihovog poverenja, što je uslov unapređenja kvaliteta rezultata zvanične statistike.

Rezultati zvanične statistike dostupni su istovremeno svim korisnicima pod jednakim uslovima. Kalendar objavljivanja rezultata i baze podataka koje sadrže rezultate zvanične statistike javno su dostupni. Uvođenjem istraživanja o korisnicima i uslugama koje im zvanična statistika pruža unaprediće se odnosi sa njima i dobiće se informacije za unapređenje diseminacije podataka.

5. Infrastrukturne i razvojne aktivnosti

U infrastrukturne i razvojne aktivnosti svrstavaju se aktivnosti koje direktno ili indirektno potpomažu rad na formiranju i istraživanju statističkih pokazatelja kao osnovnog cilja aktivnosti zvanične statistike.

5.1. Zakonodavni okvir

Zakon o zvaničnoj statistici predstavlja osnovni pravni akt koji reguliše oblast zvanične statistike, odnosno proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija zvanične statistike, kao i organizaciju sistema zvanične statistike u Republici Srbiji. Zakon stvara uslove za: dobijanje najznačajnijih statističkih indikatora; razvoj zvanične statistike u pravcu harmonizacije metodologija, klasifikacija, nomenklatura i statističke prakse sa međunarodnim standardima; povećanje uporedivosti naše zvanične statistike sa statistikama drugih zemalja i statistikama na nivou međunarodnih organizacija i promovisanje uloge i značaja zvanične statistike u društvu. Pored toga, Zakonom se regulišu aktivnosti neophodne za pripremu, prikupljanje, obradu, skladištenje, pretraživanje, prikazivanje, analizu i diseminaciju statističkih podataka i informacija, koje sprovode institucije koje su ovim zakonom određene kao odgovorni proizvođači zvanične statistike. Zakon je stvorio uslove za pripremu i donošenje drugih zakonskih i podzakonskih propisa usklađenih sa EU standardima i neophodnih za formiranje zakonskog okvira za funkcionisanje zvanične statistike.

5.2. Upravljanje kvalitetom

Kao odgovorni stručni nosilac sistema zvanične statistike Republički zavod za statistiku će izraditi sistem upravljanja kvalitetom koji će obuhvatiti i aktivnosti na podizanju kvaliteta u okviru zvanične statistike Republike Srbije. Uvođenje upravljanja kvalitetom povezaće sve dimenzije i učesnike procesa proizvodnje zvanične statistike imajući u fokusu potrebe korisnika. Unapređenje kvaliteta zvanične statistike podrazumeva kontinuirani porast zadovoljstva korisnika, angažovanost i zadovoljstvo samih proizvođača, minimalno opterećenje davalaca podataka i ostvarivanje najboljih rezultata u okviru raspoloživih sredstava. Imajući u vidu specifičnosti procesa proizvodnje zvanične statistike, kao i činjenicu da je u

statističkim institucijama evropskih zemalja najviše zastupljen Sistem upravljanja ukupnim kvalitetom (TQM), Republički zavod za statistiku će implementirati varijantu tog modela.

5.3. Klasifikacije

Harmonizacija nacionalnih klasifikacija sa standardnim međunarodnim klasifikacijama je osnovno opredeljenje zvanične statistike. To je ujedno jedan od preduslova za obezbeđivanje uporedivosti rezultata zvanične statistike sa drugim zemljama. Čitav niz nacionalnih statističkih klasifikacija neophodno je ili usvojiti ili već usvojene ažurirati u skladu sa izmenama referentnih standarda iz tzv. Međunarodne familije ekonomskih i socijalnih klasifikacija. Osnovna klasifikacija koja se koristi u zvaničnoj statistici jeste Klasifikacija delatnosti, koja je donošenjem Zakona o klasifikaciji delatnosti usklađena sa međunarodnim standardom (NACE Rev. 2). To stvara uslove i za usklađivanje povezanih ekonomskih klasifikacija: Klasifikacije proizvoda po delatnostima (CPA 2008) i Klasifikacije industrijskih proizvoda (Prodkom). Budući da je u toku revizija Sistema nacionalnih računa (SNA-ESA), očekuju se izmene u domenu funkcionalnih klasifikacija iz ove oblasti, što takođe podrazumeva njihovu implementaciju u zvaničnu statistiku. Od ovih klasifikacija najznačajnija je Klasifikacija lične potrošnje prema nameni (COICOP), koja se koristi za prikazivanje podataka o ličnoj potrošnji. U oblasti društvenih statistika primeniće se Klasifikacija zanimanja, koja je u potpunosti harmonizovana sa standardom ISCO-2008 i koja će se koristiti u Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine.

5.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Statistički sistem je veliki informacioni sistem čija je tehničko-tehnološka osnova informaciono-komunikaciona tehnologija (IKT). Razvoj moderne statistike u tom smislu neposredno zavisi od razvoja IKT. Politika razvoja IKT biće usmerena ka daljem razvoju i nadogradnji baza podataka kao osnove za racionalno održavanje statističke produkcije i brzo i jednostavno zadovoljavanje zahteva korisnika. Osnovni pravac razvoja treba da bude u skladu s konceptom elektronske uprave (e-Government-a), s tim da se posebna pažnja poklanja razvoju baza podataka i odgovarajućih metabaza, kao i njihovom osavremenjivanju, radi jednostavnijeg i sveobuhvatnijeg pristupa korisnika podacima. Takođe, potrebno je razviti savremena aplikativna rešenja za automatizovan način kontrole i korigovanja podataka (data editing) kod istraživanja baziranih na uzorku i obezbeđivanje vrhunskog softvera za analize podataka, koji će omogućiti brži i kvalitetniji rad na statističkoj analizi podataka. Visoki troškovi korišćenja IKT traže stalno analiziranje kako bi se izabrala najracionalnija rešenja budućeg koncepta razvoja IKT. U okviru projekta međunarodne pomoći radi se studija izvodljivosti o eventualnoj promeni platforme, što će se odraziti i na strategiju daljeg razvoja informaciono-komunikacione tehnologije.

5.5. Informisanje i diseminacija

Diseminaciona politika orijentisana je na korisnički pristup koji treba da omogući da svi podaci koji se dobijaju u istraživanjima budu elektronski publikovani u obimu u kojem postoje kako bi se povećala dostupnost diseminacionih baza podataka potencijalnim korisnicima. Razvoj diseminacije podataka, koji se sastoji od publikovanja podataka, razvoja odnosa sa javnošću, marketinga, razvoja veb sajta i drugih oblika stavljanja podataka na raspolaganje korisnicima, neophodan je za funkcionisanje moderne statistike. U narednom periodu neophodni su: dalji razvoj diseminacione baze podataka, usmeravanje publikovanja sa klasičnog štampanog na savremeno elektronsko, dvojezično objavljivanje publikacija zvanične statistike (na srpskom i engleskom jeziku) i stalno proširivanje sadržaja i dostupnosti sa veb sajta. Korisnik mora imati potpunu informaciju o izvorima podataka i informacijama koje se

nude, kao i načinima njihovog korišćenja. Takođe, u ovoj oblasti primenjuje se Sistem diseminacije opštih podataka (GDDS) koji kao baza metapodataka predstavlja standard MMF-a.

5.6. Evropske integracije i međunarodna saradnja

Proces evropskih integracija Republike Srbije i razvojne aktivnosti zvanične statistike imaju za cilj da u narednom periodu obezbede potpuno usaglašavanje sa Evropskim statističkim sistemom (ESS), odnosno harmonizovanje standarda, klasifikacija i metodologija radi dobijanja uporedivih pokazatelja, kao i uključivanje u međunarodnu statističku saradnju, koordiniranu od strane Evrostata, svih odgovornih proizvođača zvanične statistike.

Međunarodna saradnja, u kojoj su prioritet evropske integracije, predstavlja osnov za uvođenje, primenu i razvoj međunarodnih statističkih standarda uz učešće svih odgovornih proizvođača zvanične statistike. U tu svrhu, posebna pažnja biće posvećena statističkoj saradnji sa Evropskom unijom, Ujedinjenim nacijama, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj i dr. Koristiće se planirani programi međunarodne pomoći Republici Srbiji definisani Nacionalnim planom za integraciju u Evropsku uniju (NPI), Instrumentima za pretpristupnu pomoć Evropske unije i dr. U okviru bilateralne međunarodne saradnje odgovorni proizvođači zvanične statistike sarađivaće sa nacionalnim statističkim institucijama drugih zemalja, kao i sa zemljama iz regiona. Statistički sistem će raditi na potpunom poštovanju i primeni Osnovnih principa zvanične statistike, koje su donele Ujedinjene nacije, i Kodeksa statističke prakse i drugih pravnih tekovina EU.

III. PREGLED OČEKIVANIH REZULTATA ZVANIČNE STATISTIKE

STATISTIČKE OBLASTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	ADMINISTRATIVNI IZVOR	STATISTIČKI INDIKATORI, PLANIRANE AKTIVNOSTI I PERIODIČNOST INDIKATORA
DEMOGRAFIJA I DRUŠTVENE STATISTIKE			
1. Stanovništvo			
1) Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine	Republički zavod za statistiku		<p>Broj i teritorijalna distribucija: stanovništva prema demografskim, geografskim, migracionim, etničkim, obrazovnim i ekonomskim obeležjima, kao i podaci o licima sa invaliditetom; domaćinstava prema tipu, veličini, osnovnim demografskim i ekonomskim karakteristikama članova domaćinstva, izvorima prihoda, posedovanju poljoprivrednog gazdinstva, kao i podaci o tipu porodice, broju dece u porodici i osnovni demografski i ekonomski podaci za majku-ženu, odnosno oca-muža. Takođe, popisom će se dobiti i osnovni podaci o stambenim jedinicama, s tim da je najniži teritorijalni nivo iskazivanja podataka nivo naselja. Izračunavanje indikatora obuhvata: totale i stope manje popisanih, više popisanih, ukupnog neslaganja i neto obuhvata za lica, domaćinstva i stanove. Izračunavanje indikatora kvaliteta odgovora: stopa bruto razlike i prosta varijansa odgovora, stopa neto razlike, indeks bruto promene, indeks neto promene, indeks nekonzistentnosti i prosečni indeks nekonzistentnosti u slučaju više od dve klase (modaliteta).</p> <p>U narednom periodu planirane su sledeće aktivnosti: priprema organizaciono-metodoloških instrumenata, organizovanje i sprovođenje popisa i kontrole kvaliteta; obrada i diseminacija rezultata popisa, kontrola i uspostavljanje baze statistike naselja iz popisne baze, analiza rezultata i dr. Periodika indikatora je desetogodišnja.</p>
2) Vitalna statistika	Republički zavod za statistiku	Nadležne službe koje vode matične knjige Osnovni sudovi	<p>Apsolutni i relativni pokazatelji za rođena i umrla lica, zaključene i razvedene brakove prema demografskim, etničkim, obrazovnim i ekonomskim obeležjima; opšte stope za sve vitalne događaje, kao i specifične stope fertiliteta, mortaliteta, nupcijaliteta i divorcijaliteta; detaljne tablice mortaliteta, skraćene aproksimativne tablice mortaliteta i tablice fertiliteta i procena ukupnog stanovništva.</p> <p>U narednom periodu planirane aktivnosti odnose se na formiranje baza sa metapodacima. Periodika indikatora je godišnja.</p>
3) Projekcije stanovništva	Republički zavod za statistiku		<p>Srednjoročne projekcije stanovništva na bazi podataka iz poslednjeg popisa stanovništva na nivou centralne Srbije i autonomnih pokrajina, u pet varijanti: niska, srednja, visoka, varijanta konstantnog fertiliteta i mortaliteta i varijanta bez migracija.</p> <p>U narednom periodu planirane su sledeće aktivnosti: izrada standardnih srednjoročnih projekcija stanovništva na bazi podataka iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine, kao i projekcija aktivnog stanovništva, odnosno radne snage Republike Srbije 2011-2041. god. Periodika indikatora je desetogodišnja.</p>
4) Unutrašnje i spoljne migracije i azili	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova i Komesarijat za	Unutrašnje migracije, odnosno broj i teritorijalna distribucija migranata prema demografskim, etničkim i ekonomskim obeležjima.

		izbeglice	U narednom periodu planirane su aktivnosti na uspostavljanju statistike spolnih migracija kao redovnog godišnjeg statističkog istraživanja na bazi rezultata Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine i podataka dobijenih od Komesarijata za izbeglice. Periodika indikatora je godišnja.
2. Tržište rada			
1) Zaposlenost i nezaposlenost			
- Anketa o radnoj snazi	Republički zavod za statistiku		Sociodemografske karakteristike stanovništva; radno sposobno stanovništvo prema radnim, demografskim i obrazovnim karakteristikama; za zaposlena lica: karakteristike glavnog i dodatnog posla, položaj u zaposlenju, sati rada, radno vreme, delatnost, zanimanje, mesto rada, godine rada, oblik svojine, vrsta rada i dr.; neformalna zaposlenost po polu, obrazovnoj strukturi i starosnim grupama; za nezaposlene: prethodno radno iskustvo, dužina, način i vrsta posla koji se traži; za neaktivno stanovništvo: prethodno radno iskustvo i status; stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti. U narednom periodu planira se sprovođenje ankete u kvartalnoj periodici i uvođenje indikatora za praćenje kretanja na tržištu rada: specifičnog poduzorka za evaluaciju aktivnih mera za zapošljavanje i dodatnih modula za merenje specifičnih karakteristika radno aktivne populacije. Periodika indikatora je kvartalna, polugodišnja i godišnja.
- Mesečno i polugodišnje istraživanje o zaposlenima prema administrativnim izvorima	Republički zavod za statistiku	Republički zavod za zdravstveno osiguranje i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje	Broj obavezno osiguranih lica na osnovu zaposlenja ukupno i prema delatnostima, polu i opštinama. Planira se poboljšanje korišćenja baza podataka obveznika obaveznog zdravstvenog i penzijskog osiguranja i osiguranika za potrebe praćenja registrovane zaposlenosti, kao i ispitivanje mogućnosti obezbeđivanja podataka o broju zaposlenih osoba sa invaliditetom iz navedenih baza podataka. Periodika indikatora je mesečna i polugodišnja.
- Nezaposleni prema administrativnim izvorima	Nacionalna služba za zapošljavanje		Registrovana nezaposlena lica prema starosti, polu, stručnoj spremi, opštini stanovanja i dužini čekanja na zaposlenje. Periodika indikatora je mesečna.
- Istraživanje o upražnjenim radnim mestima	Republički zavod za statistiku		Planira se uvođenje novog istraživanja na uzorku izabranih privrednih društava radi obezbeđivanja podataka o broju upražnjenih radnih mesta prema delatnosti i grupama zanimanja. Periodika indikatora je kvartalna.
2) Zarade i troškovi rada			
- Istraživanje o troškovima rada	Republički zavod za statistiku		Visina i struktura direktnih troškova rada (doprinosi na zarade; premije osiguranja, naknade zaposlenima, troškovi za bezbednost i zdravlje na radu, troškovi obrazovanja i usavršavanja zaposlenih i dr.). Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
- Mesečno i polugodišnje istraživanje o zaradama	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija – Poreska uprava	Prosečne zarade i prosečne zarade bez poreza i doprinosa po zaposlenom, broj zaposlenih prema visini prosečne zarade i stepenu stručne spreme. Planira se obezbeđivanje indikatora o časovima rada. Periodika indikatora je mesečna i polugodišnja.
- Istraživanje o strukturi zarada	Republički zavod za statistiku		Planira se uvođenje istraživanja o strukturi zarada, na uzorku zaposlenih, radi obezbeđivanja podataka

			o zaradama prema polu, godinama starosti, zanimanju, radnom stažu, završenoj školi, vrsti radnog odnosa i radnog vremena, kao i o broju plaćenih sati rada. Periodika indikatora je četvorogodišnja.
3) Korišćenje vremena	Republički zavod za statistiku		Planira se sprovođenje ankete, obrada podataka i obračun indikatora sa podacima o korišćenju vremena prema polu, starosti, zaposlenosti, radnom statusu, obrazovanju, tipu naselja, životnom ciklusu, tipu domaćinstva i porodice, delatnosti, zanimanjima i dr. Periodika indikatora je petogodišnja.
3. Obrazovanje i doživotno obrazovanje	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo prosvete		Podaci o dečijim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama i posleddiplomskim studijama; stopa učešća određenih starosnih grupa u odgovarajućim nivoima obrazovanja; distribucija učenika i studenata po nivoima obrazovanja; podaci o upisu učenika i o nastavnom osoblju; podaci o učenikom i studentskom standardu (ustanove, smeštaj, krediti, stipendije i ishrana i dr.). Planira se sprovođenje istraživanja o inkluzivnom obrazovanju u redovnom osnovnom obrazovanju i o neprekidnom pozivnom obrazovanju za prekvalifikacije, kao i obezbeđivanje podataka o izdacima za obrazovanje i troškovima za obrazovanje određenih kategorija stanovništva. Periodika indikatora je godišnja.
4. Kultura	Republički zavod za statistiku	Narodna biblioteka Srbije (preuzimanje podataka o izdavačkoj delatnosti)	Podaci o kulturi i medijima – bioskopi, pozorišta, radio i TV stanice, profesionalne filharmonije i simfonijski orkestri, biblioteke, izdavačka delatnost, muzeji, arhivi i ažuriranje registra spomenika kulture. Periodika indikatora je godišnja, dvogodišnja i trogodišnja.
5. Zdravlje i bezbednost			
1) Javno zdravlje	Republički zavod za statistiku, Institut za javno zdravlje Srbije i Agencija za zaštitu životne sredine		Podaci o uzroku smrti u oblasti vitalne statistike prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10). Podaci o zdravstvenim ustanovama i utvrđenim oboljenjima, stanjima i povredama, stanju životne sredine (vazduh, voda, zemljište) i zdravstvenoj ispravnosti namirnica, predmeta opšte upotrebe i vode za piće, kao i podaci o ponašanjima u vezi sa zdravljem (pušenje, upotreba alkohola i psihoaktivnih supstanci, ishrana i dr.). Planira se izračunavanje standardizovanih stopa mortaliteta i uvođenje novih indikatora u skladu sa aktuelnim zahtevima i obavezama prema međunarodnim institucijama (SZO, Evrostat i dr.), kao i izrada baze nacionalnih zdravstvenih indikatora. Periodika indikatora je godišnja i petogodišnja.
2) Bezbednost i zdravlje na radu	Republički zavod za zdravstveno osiguranje		Podaci o bezbednosti i zdravlju na radu; povrede na radu; nesreće koje se dešavaju pri odlasku na posao ili povratku sa posla i dr. Periodika indikatora je godišnja.
3) Podaci o osiguranicima obaveznog zdravstvenog osiguranja	Republički zavod za zdravstveno osiguranje		Podaci o osiguranicima prema delatnostima, osnovi osiguranja, demografskim obeležjima i vrstama zdravstvene zaštite; podaci o nesposobnosti za rad i prirodi bolesti prema polu, osnovnim uzrocima i osnovama za sticanje naknade za vreme bolovanja; podaci o izdacima za zdravstveno osiguranje i troškovima za zdravstvenu zaštitu određenih kategorija osiguranika i dr. Periodika indikatora je polugodišnja i godišnja.
6. Raspodela prihoda i			

uslovi života			
1) Anketa o potrošnji domaćinstava	Republički zavod za statistiku		Podaci o prihodima, rashodima i potrošnji domaćinstava, odnosno o osnovnim elementima lične potrošnje i životnog standarda (uslovi stanovanja, snabdevenost trajnim potrošnim dobrima i dr.), kao i podaci o demografskim, ekonomskim i socijalnim karakteristikama domaćinstava. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
2) Anketa o prihodima i uslovima života	Republički zavod za statistiku		Podaci o siromaštvu, prihodima, uslovima stanovanja, zaposlenosti, zdravstvu, demografskim karakteristikama, obrazovanju i socijalnoj isključenosti. Periodika indikatora je godišnja.
7. Socijalna zaštita			
1) Statistika socijalne zaštite	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo rada i socijalne politike		Podaci o ustanovama, korisnicima, primaocima i izdacima za socijalnu zaštitu. Periodika indikatora je godišnja i dvogodišnja.
2) Statistika penzijskog i invalidskog osiguranja	Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje		Podaci o korisnicima penzija prema vrsti penzije, prosečnoj penziji, stažu, polu, starosti i dr. Periodika indikatora je mesečna, polugodišnja i godišnja.
8. Statistika kriminaliteta i pravosuđa			
1) Učinioci krivičnih dela, privrednih prestupa i istraživanje o privrednim i upravnim sporovima	Republički zavod za statistiku	Osnovni, viši, privredni i prekršajni sudovi i Upravni sud	Podaci o prijavljenim punoletnim i maloletnim učiniocima krivičnih dela; optuženim i osuđenim punoletnim učiniocima krivičnih dela i prijavljenim, optuženim i osuđenim pravnim i odgovornim licima učiniocima privrednih prestupa, pravnosnažno rešenim privrednim sporovima, optuženim i osuđenim pravnim licima za krivična dela, fizičkim i pravnim licima kažnjenim za prekršaj i pravnosnažno rešenim upravnim sporovima. Periodika indikatora je godišnja.
2) Statistika kriminaliteta	Ministarstvo unutrašnjih poslova		Podaci o prijavljenim krivičnim delima: zbir svih krivičnih dela, ubistva, ubistva u Beogradu, nasilna krivična dela, razbojništva, provalne krađe, krađe motornih vozila, krivična dela vezana za drogu, podaci o policijskim službenicima i dr. Periodika indikatora je godišnja.
3) Statistika pravosuđa	Ministarstvo pravde – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca i Ministarstvo finansija – Uprava za sprečavanje pranja novca		Podaci o broju sudova, tužilaštava, sudija, javnih tužilaca-zamenika, licima u kaznenim ustanovama; podaci o sprečavanju pranja novca i dr. Periodika indikatora je godišnja.
4) Viktimološka anketa – žrtve kriminala	Republički zavod za statistiku		Planira se sprovođenje viktimoškog anketnog istraživanja radi obezbeđivanja podataka o žrtvama opšteg kriminala i o nasilju. Periodika indikatora je godišnja.
9. Drugi poslovi u okviru demografije i društvenih statistika			
1) Statistika polova	Republički zavod za statistiku	Institut za javno zdravlje Srbije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja i Nacionalna služba za zapošljavanje	Podaci iz oblasti statistike stanovništva, zdravstvene, socioekonomske i obrazovne statistike, statistike kriminaliteta i dr., prikazani po polu. Periodika indikatora je trogodišnja.

2) Statistika izbora	Republički zavod za statistiku	Republička izborna komisija, opštinska, odnosno gradska izborna komisija	Podaci o rezultatima izbora za poslanike Narodne skupštine i predsednika Republike, kao i o rezultatima izbora za odbornike skupština lokalne samouprave (opština i gradova) i predsednike opština i gradonačelnike. Periodika indikatora je četvorogodišnja ili po raspisivanju izbora.
3) Statistika sporta	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo omladine i sporta		Planira se sprovođenje istraživanja radi obezbeđivanja podataka o sportskim dostignućima, institucijama i udruženjima u oblasti sporta, objektima za održavanje sportskih manifestacija i nacionalnim trening centrima, kao i istraživanja i analiza predviđenih Strategijom razvoja sporta za period od 2009. do 2013. godine. Periodika indikatora je godišnja.
MAKROEKONOMSKE STATISTIKE			
1. Godišnji ekonomski računi	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije, Ministarstvo finansija i Agencija za privredne registre	Sistem povezanih i konzistentnih računa za Republiku Srbiju i sve definisane institucionalne sektore. Osnovni makroekonomski agregati. Metodološki okvir čine međunarodno priznati standardi: Sistem nacionalnih računa 1993 (SNA93), Evropski sistem računa 1995 (ESA95) i dr. U narednom periodu planira se: prelazak na obračun u stalnim cenama prethodne godine (umesto 2002), uvođenje obračuna rashodne strane BDP-a u stalnim cenama i uvođenje obračuna BDP-a na regionalnom nivou; izrada baze podataka i rad na tabelama nabavke-korišćenja i input-autputa i revizija sistema nacionalnih računa u skladu sa SNA 2008 (i odgovarajućom revidiranom verzijom ESA). Periodika indikatora je godišnja.
2. Kvartalni nacionalni računi	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije i Ministarstvo finansija	Obračuni BDP-a po sektorima delatnosti KD i u stalnim cenama 2002. godine, u formi nedesezoniranih i desezoniranih podataka. U narednom periodu planiraju se sledeće aktivnosti: obračuni BDP-a po sektorima delatnosti KD 2008 i u tekućim i stalnim cenama prethodne godine, u formi nedesezoniranih i desezoniranih podataka; upotreba BDP-a – rashodni metod, u tekućim i stalnim cenama prethodne godine, u formi nedesezoniranih i desezoniranih podataka, i revizija sistema nacionalnih računa u skladu sa SNA 2008 i izrada kvartalnih računa sektora države. Periodika indikatora je kvartalna.
3. Monetarna i finansijska statistika - Statistika javnog duga - Strukturalni i kratkoročni monetarni i finansijski indikatori - Platni bilans Republike Srbije - Bilansi NBS, banaka i drugih finansijskih institucija, osiguravajućih društava i dr.	Narodna banka Srbije, Republički zavod za statistiku i Ministarstvo finansija		Bilansi Narodne banke Srbije i drugih monetarno-finansijskih institucija i konsolidovani bilans ukupnog bankarskog sektora. Finansijski indikatori – kamatne stope banaka na depozite i plasmane, kamatne stope na hartije od vrednosti i na državne obveznice i dr. Izrada platnog bilansa i njegovih projekcija. Izrada međunarodne investicione pozicije. Podaci o ukupnom spoljnom dugu javnog i privatnog sektora. Finansijski računi za Republiku Srbiju i definisane institucionalne sektore. Računi ostalih promena finansijskih i nefinansijskih fondova. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
4. Statistika državnih finansija	Ministarstvo finansija		Statistika državnih finansija obuhvata izveštaje o izvršenju budžeta (iz svih izvora) svih entiteta koji su prema metodologiji GFS 1986, svrstani u opšti sektor države (Centralni nivo vlasti – republički budžet, i OOSO, Lokalni nivo vlasti – APV i opštine i gradovi, i JP „Putevi Srbije“). Periodika

			izveštavanja o konsolidovanim javnim prihodima, rashodima i fiskalnom deficitu je mesečna. U narednom periodu planira se prelazak na GFS 2001, čime će se stvoriti uslovi za dalje usavršavanje metodologije statistike državnih finansija, te usklađivanje metodologije sa EU (ESA 95).
5. Cene	Republički zavod za statistiku		Indeksi cena na malo, troškova života, potrošačkih cena, cena ugostiteljskih usluga, cena proizvođača industrijskih i poljoprivrednih proizvoda; cene proizvoda u prometu na malo i pariteti kupovne moći. U narednom periodu planira se rad na: indeksu cena proizvođača usluga za oblasti telekomunikacija, drumskog saobraćaja, kompjuterskog programiranja, konsultacijskih i s tim povezanih delatnosti, pravnih i računovodstvenih poslova i reklamiranja i istraživanja tržišta; harmonizovanom indeksu potrošačkih cena; indeksu uvoznih cena proizvođača industrijskih proizvoda; faktorskom indeksu cena građevinarstva; obezbeđivanju podataka o kretanju baznih cena i nebaznih cena i cenama električne energije, gasa, uglja, nafte i naftnih derivata, kao i toplotne energije. Periodika indikatora je petnaestodnevna, mesečna i godišnja.
6. Spoljna trgovina	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo finansija – Uprava carina	Podaci o vrednosti i količini izvezene i uvezene robe razvrstane prema zemljama partnerima, proizvodima Carinske tarife; vrstama transporta; preferencijalnim stopama u slučaju uvoza robe; vrstama spoljnotrgovinskog posla; valutama; veličini privrednih društava i njihovim trgovinskim karakteristikama i dr. Jedinične vrednosti izvoza i uvoza, fizički obim izvoza i uvoza i odnosi razmene. Planira se uvođenje indikatora po trgovinskim karakteristikama privrednih društava i CPA klasifikaciji i indikatora FOB/FOB trgovinski bilans zbog usklađivanja metodologije robne trgovine sa metodologijom bilansa plaćanja. Periodika indikatora je mesečna i godišnja.
POSLOVNE STATISTIKE			
1. Strukturne poslovne statistike	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije, Ministarstvo finansija –Poreska uprava i Agencija za privredne registre	Broj privrednih društava, promet, vrednost proizvodnje, dodata vrednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, plaćanja za agencijske radnike, troškovi zaposlenih, zarade, troškovi socijalnog osiguranja, broj zaposlenih i dr. Planira se proširenje skupa indikatora i to: promet po CPA klasifikaciji, podaci za jedinice vrste delatnosti; obračun indikatora za finansijske delatnosti i oblast poslovnih usluga (indikatora po kategorijama CPA i geografskoj podeli zemalja); obračun indikatora iz oblasti poslovne demografije; obračun indikatora za filijale stranih privrednih društava u Republici Srbiji i obračun regionalnih indikatora. Periodika indikatora je godišnja i višegodišnja.
2. Kratkoročne poslovne statistike	Republički zavod za statistiku	Narodna banka Srbije i Agencija za privredne registre	Skup kratkoročnih pokazatelja u sledećim oblastima: industrija (indeks industrijske proizvodnje prema KD i MIG klasifikaciji; promet i nove narudžbine u industriji; cene proizvođača industrijskih proizvoda; izvozne i uvozne cene, broj zaposlenih i bruto zarade i dr.); građevinarstvo (indeks građevinske proizvodnje za zgrade i ostale građevine, indeks vrednosti novih nabavki; građevinske dozvole za zgrade i stanove, broj zaposlenih, bruto zarade u građevinarstvu i dr.);

			<p>distributivna trgovina (mesečni i tromesečni indeksi prometa u trgovini na malo sa PDV-om i bez njega, u tekućim i stalnim cenama; promet po grupama proizvoda i promet u trgovini na veliko u tekućim cenama i dr.) i ugostiteljstvo (mesečni i tromesečni indeksi prometa u ugostiteljstvu sa PDV-om i bez njega, broj zaposlenih i dr.) i saobraćaja, skladištenja i veza (promet, broj zaposlenih i dr.).</p> <p>Kvartalni indeksi poslovnih prihoda i rashoda za sektor usluga privrednih društava.</p> <p>Planira se: prilagođavanje serija prometa u trgovini na malo, sezonskih i prilagođenih broju radnih dana; obezbeđivanje podataka o preduzetnicima u trgovini na malo, uvođenje sezonskih serija, obezbeđivanje podataka o prodajnim kapacitetima; uvođenje novog deflatora prodaje i proširenje obuhvata i obezbeđivanje podataka o prometu u ugostiteljstvu.</p> <p>Periodika indikatora je mesečna, kvartalna i godišnja.</p>
3. Indikatori za mala i srednja privredna društva i preduzetnike	Republički zavod za statistiku	Agencija za privredne registre, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i Republički zavod za razvoj	<p>Skup ekonomskih indikatora za statističko praćenje sektora malih i srednjih privrednih društava i preduzetnika.</p> <p>Planira se obezbeđivanje podataka o poslovnoj demografiji, odnosno o stopama nastajanja, gašenja i opstanka privrednih društava i preduzetnika, po sektorima, regijama i okruzima.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
4. Energija	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo rudarstva i energetike		<p>Godišnji energetske bilansi za: električnu i toplotnu energiju, uglj i proizvedene gasove, naftu i derivate nafte, prirodni gas, geotermalnu energiju i ogrevno drvo.</p> <p>Planira se: izrada energetskih bilansa za tečna biogoriva, biomasu, industrijski otpad, komunalni otpad, solarnu energiju, energiju vetra i biogas; obezbeđivanje strukturnih podataka u vezi s proizvodnjom električne i toplotne energije, tehničke karakteristike postrojenja i kapaciteti za skladištenje gasa; obezbeđivanje podataka o potrošnji energenata po sektorima i grupama korisnika i dr.</p> <p>Periodika indikatora je godišnja.</p>
5. Saobraćaj			
1) Mobilnost putnika u drumskom saobraćaju	Republički zavod za statistiku		<p>Planira se uvođenje istraživanja radi obezbeđivanja podataka o mobilnosti putnika u prevozu prema vrsti korišćenja putničkog prevoznog sredstva, vrsti putovanja, učestalosti putovanja, prosečnoj udaljenosti i sezoni putovanja.</p> <p>Periodika indikatora je trogodišnja.</p>
2) Prevoz tereta u drumskom saobraćaju	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo finansija – Uprava carina	<p>Podaci o prevezenim putnicima i robi, pređenim kilometrima prevoznih sredstava, potrošnji goriva, ulazu, izlazu i tranzitu teretnih motornih i priključnih vozila u drumskom saobraćaju i dr.</p> <p>Planira se uvođenje indikatora o prevozu za sopstvene potrebe u drumskom saobraćaju, prevezenoj robi u unutrašnjem i međunarodnom prevozu, vrsti robe prema međunarodnoj klasifikaciji (HST-2007), načinu pakovanja, vrsti opasne robe (RID) i regionu utovara i istovara robe.</p> <p>Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.</p>
3) Železnički saobraćaj	Republički zavod za statistiku		<p>Podaci o prevozu putnika i robe, bezbednosti saobraćaja, železničkoj infrastrukturi, privrednim društvima koja obavljaju delatnost u železničkom saobraćaju i železničkoj mreži pruga.</p> <p>Planira se uvođenje indikatora o saobraćaju vozova po deonicama pruga; podeli kontejnera po veličini i intermodalnom transportu.</p> <p>Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.</p>

4) Saobraćaj na unutrašnjim plovnim putevima	Republički zavod za statistiku		Podaci o težini robe, plovnim objektima, zemljama utovara i istovara, zastavi plovnih objekata, prevozu robe u kontejnerima i dr. Planira se uvođenje indikatora o prevozu praznih prevoznih plovnih objekata. Periodika indikatora je mesečna i godišnja.
5) Vazdušni saobraćaj	Republički zavod za statistiku		Podaci o prevezenim putnicima i teretu, pređenim kilometrima za aerodrome na deonici leta, raspoloživim putničkim sedištima; dužini poletno-sletne staze, kapacitetima aerodroma, opremi za opsluživanje aviona i dr. Periodika indikatora je mesečna i godišnja.
6) Pretovar	Republički zavod za statistiku		Podaci o pretovarenim tonama, utrošku elektroenergije i pogonskog goriva, pretovaru prema načinu rukovanja, pretovaru kontejnera i dr. Planira se uvođenje nove klasifikacije HST-2007 za pretovarnu delatnost. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
7) Bezbednost saobraćaja	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Podaci o saobraćajnim nezgodama i nastradalim licima, uzroku, okolnostima i učesnicima. Planira se uvođenje indikatora o nastradalim licima pod uticajem alkohola. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
8) Registrovana vozila	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Podaci o prvi put registrovanim i novim registrovanim motornim i priključnim vozilima u drumskom saobraćaju prema vrsti vozila, godini proizvodnje i markama. Registrovana motorna i priključna vozila u drumskom saobraćaju prema zemljama, godini proizvodnje, nosivosti, snazi, zapremini, markama, vrsti pogonskog goriva i opštinama registracije vozila. Planira se uvođenje podele registrovanih vozila u drumskom saobraćaju prema starosti i zapremini cilindra. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
6. Turizam	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i Agencija za privredne registre	Podaci o smeštajnim kapacitetima i turističkom prometu, odnosno putovanjima domaćih i inostranih turista. Planira se kompletiranje podataka o smeštajnim kapacitetima i obezbeđivanje podataka o organizovanim putovanjima domaćih turista u inostranstvo i stranih turista u Republici Srbiji, kao i podataka o turističkim agencijama. Periodika indikatora je mesečna, kvartalna, polugodišnja, godišnja i višegodišnja.
STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBOLOVA			
1. Poljoprivredna statistika			
1) Popis poljoprivrede 2011. godine	Republički zavod za statistiku		Podaci o poljoprivrednom zemljištu prema načinu korišćenja, voćnjacima i vinogradima, tipologiji poljoprivrednih gazdinstava, kao i o poljoprivrednim mašinama, radnoj snazi na poljoprivrednim gazdinstvima i dr. Izračunavanje indikatora kvaliteta odgovora: stopa bruto razlike i prosta varijansa odgovora, stopa neto razlike, indeks bruto promene, indeks neto promene, indeks nekonzistentnosti i prosečni indeks nekonzistentnosti u slučaju više od dve klase (modaliteta). Priprema organizaciono-metodoloških instrumenata, organizovanje i sprovođenje popisa; obrada i diseminacija rezultata popisa, analiza rezultata i dr.

			Periodika indikatora je višegodišnja.
2) Statistika biljne proizvodnje	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Podaci o zasejanim površinama u jesenjoj i prolećnoj setvi, požnjevenim površinama i prinosima povrća, voća i grožđa. Godišnje procene o očekivanim prinosima važnijih useva, voća i vinograda. Bilansi vina i hrane. Podaci o sredstvima za zaštitu bilja i đubrivima. Planira se sprovođenje istraživanja o ostvarenoj biljnoj proizvodnji i ukrasnom bilju, kao i popisa voćnjaka i vinograda. Periodika indikatora je godišnja i višegodišnja.
3) Statistika stočarstva, mesa i jaja	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Bruto domaća proizvodnja goveda, svinja i ovaca; struktura inkubatora; broj stoke; klanje stoke u klanicama i van klanica i trgovina pilićima. Planira se obezbeđivanje podataka o bruto domaćoj proizvodnji goveda, ovaca, koza i svinja i aktivnosti inkubatora, kao i o broju svinja, stoke prema veličini stada; izrada bilansa mesa i jaja i dr. Periodika indikatora je mesečna, kvartalna, polugodišnja, godišnja i višegodišnja.
4) Statistika mleka i mlečnih proizvoda	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Proizvodnja mleka prema vrstama U narednom periodu obezbediće se podaci o: strukturi mlekara; sadržaju proteina u mleku; bilansu mleka; otkupu kravljeg mleka, mlečnim proizvodima i preradi mleka u mlekarama. Periodika indikatora je mesečna, godišnja i višegodišnja.
2. Strukturna poljoprivredna statistika	Republički zavod za statistiku		Planira se sprovođenje istraživanja o strukturi poljoprivrednih gazdinstava (poljoprivredno zemljište prema načinu korišćenja, voćnjaci i vinogradi, tipologija poljoprivrednih gazdinstava, izračunavanje standardne bruto marže i dr.) i istraživanja o metodi poljoprivredne proizvodnje. Periodika indikatora je višegodišnja.
3. Upotreba zemljišta i pokrivenost zemljišta	Republički zavod za statistiku		Podaci o površinama zemljišta i zasejanim površinama prema vrstama useva, kao i površinama ostalih zasada, ugara i neobrađenih oranica. Periodika indikatora je godišnja.
4. Računi i cene u poljoprivredi	Republički zavod za statistiku		Planira se obezbeđivanje vrednosnih pokazatelja o prihodima i međufaznoj potrošnji u poljoprivredi, i to: indeksi dohotka poljoprivrede; indeksi fizičkog obima poljoprivredne proizvodnje; ekonomski računi za poljoprivredu i šumarstvo; dohodak privatnog sektora poljoprivrede; indeksi cena i cene glavnih poljoprivrednih proizvoda i sredstava za proizvodnju i dr. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.
5. Statistika bezbednosti hrane	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Republički zavod za statistiku		Podaci o aktivnostima i kontroli u procesu proizvodnje hrane. Planira se definisanje i obezbeđivanje relevantnih podataka o bezbednosti hrane (pravila, norme i rezultati kontrole u proizvodnji hrane, organsko gajenje hrane i dr.). Periodika indikatora je godišnja.
6. Statistika šumarstva	Republički zavod za statistiku	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za šume	Podizanje, gajenje i iskorišćavanje šuma, plantaža i intezivnih zasada, građevinski objekti, saobraćajnice i mehanizacija i štete u šumama. Planira se obezbeđivanje podataka o tekućem zapreminskom prirastu prema vrstama drveća i sastojinskoj strukturi. Periodika indikatora je godišnja.
7. Statistika ribarstva	Republički zavod za statistiku		Podaci o ulovu ribe, broju ribara, gajenju ribe i mlađi u ribnjacima i dr. Periodika indikatora je godišnja.
STATISTIKA KOJA			

OBUHVATA VIŠE OBLASTI			
1. Statistika održivog razvoja	Republički zavod za statistiku	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike i drugi republički organi i organizacije	Indikatori održivog razvoja koji se odnose na: ekonomski razvoj; siromaštvo i društveno isključivanje – izolovanost (društvena margina); starenje društva; zdravlje stanovništva; zaštitu vazduha; proizvodnju i potrošnju energije i upravljanje otpadom; korišćenje zemljišta; zaštitu voda; stanje divljih biljnih i životinjskih vrsta u prirodi; biodiverzitet, odnosno eko-sistemi i zaštićene oblasti; saobraćaj i dr. U narednom periodu predstoje aktivnosti na realizaciji Nacionalne strategije održivog razvoja kroz implementaciju akcionog plana putem formiranja jedinstvene baze relevantnih podataka radi praćenja razvojnih tokova, kao i uspostavljanja prakse određivanja zvaničnih nosilaca javnih informacija. Periodika indikatora je godišnja.
2. Statistika i računi životne sredine			
1) Statistika otpada i opasnih hemikalija	Republički zavod za statistiku, Agencija za zaštitu životne sredine i Agencija za hemikalije	Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Srbije	Podaci o upravljanju industrijskim i komunalnim otpadom u sektorima; podaci o opasnim hemikalijama stavljenim u promet, odnosno o proizvedenim i uvezenim hemikalijama i dr. Planira se obezbeđivanje podataka o: upravljanju medicinskim i građevinskim otpadom i kompletiranje baze podataka prema međunarodnim standardima i uredbama. Periodika indikatora je godišnja.
2) Statistika vode, vazduha i klimatskih promena (Kjoto protokol)	Republički zavod za statistiku, Republički hidrometeorološki zavod, Agencija za zaštitu životne sredine i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode		Podaci o: količinama vode za potrebe javnih vodovoda, industrije i poljoprivrede i ispuštenih otpadnih voda; poljoprivrednim površinama koje se navodnjavaju, i dr., kao i podaci o zagađenju vazduha (prema Konvenciji o prekograničnom zagađenju vazduha – CLRTAP) i podaci potrebni za ispunjenje obaveze iz Okvirne konvencije UN o promeni klime. Planira se obezbeđivanje indikatora i podataka o emisiji u vodu i vodnim resursima (Bod i Cod indikator), kao i indeksa održivog razvoja (Sdi i Core-set indikator). Periodika indikatora je godišnja.
3) Računi životne sredine	Republički zavod za statistiku		Podaci o investicijama i troškovima za zaštitu životne sredine: ukupni računi; izvori finansiranja; raspodela sredstava; naknade i troškovi za zaštitu životne sredine, prirodnih resursa i vazduha; podaci o izdvajanju i ulaganju specijalizovanih institucija i sektora privrede, kao i organa državne uprave i lokalne samouprave i dr. Planira se kompletiranje baze podataka o računima za zaštitu životne sredine. Periodika indikatora je godišnja.
3. Regionalna statistika			
1) Regionalna statistika	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Agencija za regionalni razvoj, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Agencija		Planira se razvoj regionalnih statistika u skladu sa Nomenklaturom statističkih teritorijalnih jedinica koja, na bazi utvrđenih kriterijuma, obuhvata tri hijerarhijska nivoa statističke regionalizacije, odnosno podele državnog prostora. Indikatori na regionalnom nivou obezbeđiću se u sledećim oblastima: regionalni računi (makroekonomski indikatori na nivou regiona); regionalna statistika tržišta rada (prosečne zarade i broj zaposlenih); regionalna statistika poljoprivrede (korišćenje zemljišta, struktura poljoprivrednih

	za zaštitu životne sredine i Institut za javno zdravlje Srbije		gazdinstava, računi i cene u poljoprivredi, proizvodnja useva, stočarska proizvodnja, agroindustrijska proizvodnja i dr.); regionalna poslovna statistika (indikator za lokalne jedinice – broj lokalnih jedinica, zarade, investicije u materijalna dobra i broj zaposlenih); statistika energetike (strukturni pokazatelji o proizvodnji i potrošnji energenata); statistika saobraćaja (gustina putne mreže, broj registrovanih motornih i priključnih vozila u drumskom saobraćaju i dr.); statistika regionalne životne sredine (količine zahvaćenih, korišćenih i ispuštenih voda; korišćenje svežih voda i prečišćavanje otpadnih voda; stvaranje, obrada i odlaganje komunalnog i opasnog otpada i dr.); statistika nauke i tehnologije (podaci o pravnim licima koja se bave istraživanjem i razvojem); statistika turizma na regionalnom nivou (podaci o smeštajnim kapacitetima i o dolascima i noćenjima domaćih i stranih turista po vrstama turističkih mesta i turističkim mestima); statistika zdravstva (organizacija i rad zdravstvene službe, resursi zdravstvenog sistema, obolevanja i ponašanja u vezi sa zdravljem stanovništva i stanjem životne sredine i dr.); statistika obrazovanja (podaci o dečjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama, nastavnom osoblju, finansiranju obrazovanja i dr.) i regionalna demografija i statistika migracija (podaci o živorođenim, umrlim i migracijama stanovništva na nivou opština i naselja). Periodika indikatora je mesečna, kvartalna, polugodišnja i godišnja.
4. Nauka, tehnologija i inovacije			
1) Statistika nauke i tehnologije	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj i Institut „Mihajlo Pupin“		Podaci o: organizacijama koje se bave naučnoistraživačkom delatnošću, prema sektorima i naučnim oblastima; zaposlenim naučnim radnicima i istraživačima, stručnim saradnicima i angažovanim na osnovu ugovora, prema sektorima, naučnim oblastima, FTE, akademskim zvanjima, starosti i polu; naučnoistraživačkim radovima prema sektorima, naučnim oblastima, primarnim ciljevima, naručiocu, naučnim oblastima i vrsti istraživanja; pronalascima i patentima prema istraživačko-razvojnom intenzitetu; bruto domaćim izdacima za IR prema sektorima i naučnim oblastima; izvorima sredstava za IR i dr. Planira se obezbeđivanje preciznijih finansijskih pokazatelja: učešće troškova za naučnoistraživačku delatnost u BDP, finansiranje iz inostranstva prema sektorima realizacije i uključivanje podataka za biznis sektor. Periodika indikatora je godišnja.
2) Statistika inovacija	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj i Institut „Mihajlo Pupin“		Podaci o inovativnim aktivnostima i efektima inoviranja, postojećim kapacitetima u privrednim društvima, otežavajućim faktorima za uvođenje inovacija i dr., kao i podaci o: tehnološkim inovacijama proizvoda i proizvodnog procesa; inovacijama u toku ili napuštenim inovativnim aktivnostima; izdacima za inovativne aktivnosti; izvorima informacija i saradnji u inovacionim aktivnostima; inovativnim ciljevima; inovacijama u organizaciji; marketing inovacijama; zaštiti prava intelektualne svojine; koristima od inovacija za životnu sredinu i inovacionim potencijalima. Planira se obezbeđivanje svih indikatora za

			istraživanje Evropskih inovacionih rezultata (EIS). Periodika indikatora je godišnja i dvogodišnja.
3) Indikatori o nosiocima doktorskih i drugih akademskih zvanja (CDH)	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj		Planira se sprovođenje istraživanja (CDH) u okviru IPA 2009 projekta. Periodika indikatora je trogodišnja.
4) Indikatori o visoko tehnološkoj industriji i znanstveno intenzivnim uslugama (HTEC)	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj		Definisanje i izračunavanje seta indikatora i klasifikovanje industrije i usluga prema nivou razvijenosti kapitalne tehnologije i radno intenzivne usluge prema standardima Evrostata. Periodika indikatora je godišnja.
5. Informaciono društvo, poštanski i telekomunikacioni saobraćaj			
1) Statistika informacionih i komunikacionih tehnologija	Republički zavod za statistiku		Podaci o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima, privrednim društvima i finansijskim institucijama, i to: pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama; upotreba računara i Interneta; e-trgovina; e-uprava; osnovne informacije o IKT sistemu; automatska razmena podataka u okviru i izvan privrednih društava; razmena elektronskih informacija u lancu upravljanja nabavkama i dr. Periodika indikatora je godišnja.
2) Poštanske i telekomunikacione usluge	Republički zavod za statistiku		Podaci iz oblasti poštanskih usluga: broj poštanskih pošiljki i uputnica u klasičnoj i elektronskoj formi, kao i paketa. Broj jedinica poštanske mreže i preradnih centara, obim prijema, prenosa i uručenja poštanskih pošiljki, broj prevoznih sredstva za prenos poštanskih pošiljki i ostvareni prihodi od poštanskih usluga. Podaci iz oblasti telekomunikacionih usluga: indikatori o operaterima i telekomunikacijskoj mreži, broj internet-servisa, zaposleni, finansijski promet po modalitetima, fizički obim telekomunikacijskog prometa po modalitetima i indikatori o infrastrukturi. Periodika indikatora je kvartalna i godišnja.

IV. PREGLED NAJZNAČAJNIJIH INFRASTRUKTURNIH I RAZVOJNIH AKTIVNOSTI KOJE NE MOGU DA SE SVRSTAJU U ODREĐENE OBLASTI

NAZIV AKTIVNOSTI	ODGOVORNI PROIZVOĐAČ	SADAŠNJE STANJE I PLANIRANE AKTIVNOSTI
1. Opšti koncept infrastrukturnih i razvojnih aktivnosti	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planirane aktivnosti opšteg karaktera, u narednom periodu, odnose se na: harmonizaciju sa evropskim metodologijama i klasifikacijama, pre svega, na oblast revizije Evropskog sistema računa i primenu NACE Rev. 2 klasifikacije delatnosti; razvoj statističkog registra i njegovo integrisanje u statističke proizvodne procese; skladištenje metapodataka i njihovu dostupnost, kao i povezivanje podataka i metapodataka za ceo proizvodni ciklus; upotreba Interneta za diseminaciju prema krajnjim korisnicima, kao i za ostale delove statističkih proizvodnih procesa; razvoj diseminacija i implementaciju alata za upravljanje poverljivim podacima, kao i pristup mikropodacima od strane autorizovanih istraživača, promovisanje i korišćenje Open Source Software-a i dr. Takođe, predstoji i unapređenje standarda i zajedničkih alata za efikasnu i bezbednu razmenu statističkih podataka i metapodataka i dalje unapređenje saradnje sa institucijama Vlade, Narodnom bankom Srbije i drugim institucijama, stanovništvom i međunarodnim organizacijama; podsticanje odgovarajućih inicijativa u saglasnosti sa Evropskim statističkim kodom prakse i rad na podizanju sveukupnog kvaliteta zvanične statistike.
2. Zakonodavni okvir	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Zakon o zvaničnoj statistici, kao osnovni pravni akt, reguliše oblast statistike, odnosno proizvodnju i diseminaciju podataka i informacija zvanične statistike, kao i organizaciju sistema zvanične statistike u Republici Srbiji (definicija zvanične statistike, zaštita davalaca podataka;

		<p>osnovna načela; odgovorni proizvođači statistike; priprema petogodišnjeg statističkog programa i godišnjih primjenjivih planova; način objavljivanja rezultata statističkih istraživanja i korišćenje podataka; način prikupljanja podataka i obrađivanja i skladištenja podataka; obaveza formiranja statističkih registara; uslovi diseminacije podataka i informacija; poverljivost podataka i zaštita poverljivih podataka; saradnju sa međunarodnim statističkim organizacijama i dr.). Zakon je usklađen sa osnovnim principima i odredbama u međunarodnim uredbama koje se odnose na zvaničnu statistiku.</p> <p>Narodna banka Srbije je nadležna institucija za prikupljanje, obradu i analizu podataka monetarne i platnobilansne statistike u Republici Srbiji koji se obrađuju u skladu sa Zakonom o Narodnoj banci Srbije i Zakonom o zvaničnoj statistici. Zakon o Narodnoj banci Srbije utvrđuje da ona može da propiše obavezu za banke i druge finansijske organizacije da evidentiraju, prikupljaju, obrađuju i dostavljaju određene podatke, a Zakonom o zvaničnoj statistici propisano je da Narodna banka Srbije postavlja standarde za zvaničnu statistiku u okviru funkcija koje vrši.</p>
3. Upravljanje kvalitetom i procena	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	<p>Planira se uvođenje sistematskog upravljanja kvalitetom u okviru zvanične statistike. Projekat omogućuje identifikovanje „uskih grla“, ukazivanje na pravce unapređenja i povezivanje krajnjih korisnika i proizvođača statističkih proizvoda i usluga i zasniva se na pristupu Upravljanja ukupnim kvalitetom (TQM), njegovom derivatu EFQM, preporukama Vodeće grupe eksperata za kvalitet (LEG on Quality) i Evropskom kodeksu statističke prakse (European Statistics Code of Practice). Ovaj sistem sastoji se od niza integrisanih aktivnosti praćenja, merenja i analize kvaliteta statističkih indikatora na bazi definisanih dimenzija kvaliteta (CoP). Drugi sloj kvaliteta predstavlja kvalitet procesa u lancu statističke proizvodnje, počev od analize potreba korisnika, preko koncipiranja istraživanja, sprovođenja samog istraživanja do diseminacije rezultata. Izveštavanje o ostvarenom kvalitetu po pojedinim indikatorima i procesima čini sastavni deo upravljanja kvalitetom. Planira se uvođenje istraživanja o zadovoljstvu korisnika i zaposlenih, kao i istraživanje radi smanjivanja opterećenja davalaca podataka. Takođe, za potrebe ocenjivanja kvaliteta, neophodno je izgraditi sistem dokumentacije (bazu metapodataka) koji je u osnovi izrade svih izveštaja.</p>
4. Klasifikacije		
1) Klasifikacija delatnosti	Republički zavod za statistiku	<p>Posebnim zakonom utvrđena je klasifikacija delatnosti, kao opšti standard prema kome se vrši razvrstavanje jedinica razvrstavanja u delatnosti. Regulisana je oblast primene klasifikacije delatnosti; način utvrđivanja naziva, šifara i opisa delatnosti; jedinice razvrstavanja; pretežna delatnost; procedura registracije jedinica razvrstavanja i dr. Takođe, posebnim uredbama propisana je detaljna klasifikacija i metodologija za razvrstavanje po delatnostima. Klasifikacija delatnosti je usklađena sa međunarodnom klasifikacijom (NACE Rev. 2).</p> <p>U narednom periodu predstoji potpuna implementacija klasifikacije delatnosti u statističkim istraživanjima, odnosno njena primena u prikupljanju, analizi, objavljivanju i diseminaciji podataka zvanične statistike.</p>
2) Klasifikacija proizvoda po delatnosti	Republički zavod za statistiku	<p>Urađena je klasifikacija proizvoda po delatnosti za potrebe izračunavanja indeksa industrijske proizvodnje po novoj klasifikaciji delatnosti.</p> <p>U narednom periodu predstoji rad na potpunoj implementaciji i uvođenju nacionalne verzije CPC ver. 2 i CPA 2008.</p>
3) Klasifikacija industrijskih proizvoda i usluga (Prodkom lista)	Republički zavod za statistiku	Planira se primena nomenklature industrijskih proizvoda i usluga – Prodkom lista.
4) Klasifikacije statistike robne trgovine		
- Kombinovana nomenklatura – carinska tarifa (CT)	Republički zavod za statistiku i Ministarstvo finansija – Uprava carina	<p>Primenjuje se carinska tarifa koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU za 2010. godinu.</p> <p>Planira se usklađivanje carinske tarife sa Kombinovanom nomenklaturom; povezivanje promena u CT iz tekuće godine sa verzijom CT koja je važila u prethodnoj godini i ponavljanje obrade za prethodne godine po novoj CT; implementacija CT za tekuću godinu i njeno povezivanje sa ostalim klasifikacijama koje postoje u statističkom sistemu i dr.</p>
- Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija rev. 4	Republički zavod za statistiku	<p>Primenjuje se SMTK rev. 4 od 1. januara 2010. godine na osnovu preporuka Statističkog ureda UN.</p> <p>Planira se povezivanje SMTK rev. 4 sa SMTK rev. 3 i ponavljanje obrade</p>

		podataka za prethodne godine po novoj klasifikaciji; priprema i formiranje nove NSST rev. 4 za domaće i međunarodne potrebe i publikovanje svih nivoa NSST rev. 4. sa pripadajućim opisima.
- Harmonizovani sistem šifarskih naziva i oznaka (HS)	Republički zavod za statistiku	Primenjuje se Harmonizovani sistem naziva i šifarskih oznaka koji je usklađen sa Harmonizovanim sistemom naziva i šifarskih oznaka – verzija HS 2007. Planira se primena novog Harmonizovanog sistema naziva i šifarskih oznaka – verzija HS 2012.
- Klasifikacija BEC	Republički zavod za statistiku	Primenjuje se klasifikacija BEC rev. 3 usklađena sa klasifikacijom UN za široke ekonomske grupe neophodne za usklađivanja u sistemu nacionalnih računa.
- Klasifikacije CPC	Republički zavod za statistiku	U statistici spoljne trgovine ne primenjuje se CPC klasifikacija koja je od značaja za ekonomske analize u okviru nacionalnih računa. Planira se uvođenje klasifikacije CPC Rev. 2.0.
5) Klasifikacija vrsta građevina	Republički zavod za statistiku	Primenjuje se Klasifikacija vrsta građevina koja je u potpunosti usklađena sa Klasifikacijom građevina Evropske unije.
6) Nacionalna klasifikacija zanimanja	Republički zavod za statistiku	Nacionalna klasifikacija zanimanja (NKZ), koja je usklađena sa međunarodnom ISCO-08 klasifikacijom, deo je Nacionalnog sistema klasifikacije zanimanja (NSKZ). Nacionalni sistem klasifikacije zanimanja sadrži, pored klasifikacije, i opise klasifikacionih celina, opise 600 pojedinačnih zanimanja i ključeve za prevođenje na nacionalni standard u evidencijama u oblasti rada, i to na Jedinstvenu klasifikaciju zanimanja (JNZ) i na međunarodnu ISCO-88 klasifikaciju. Predstoje aktivnosti na implementaciji klasifikacije.
7) Klasifikacija obrazovanja	Republički zavod za statistiku	Planira se definisanje šifara i naziva vrsta završenih škola po stepenu obrazovanja za potrebe Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine i prilagođavanje Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja ISCED-97 potrebama statističkih istraživanja uz poštovanje novih tendencija u izradi Nacionalnog okvira kvalifikacija (NOK).
8) Klasifikacija lične potrošnje po nameni (COICOP)	Republički zavod za statistiku	Klasifikacija lične potrošnje po nameni koristi se u Anketi o potrošnji domaćinstava, prilikom obračuna lične potrošnje, i u statistici cena. U narednom periodu očekuje se primena jedinstvene klasifikacije u svim oblastima gde se koristi.
9) Klasifikacija institucionalnih sektora	Republički zavod za statistiku	Klasifikacija institucionalnih sektora je sastavni deo sistema nacionalnih računa. Ona klasifikuje institucionalne jedinice po funkcionalnom principu i grupiše ih u pet institucionalnih sektora domaće ekonomije. U narednom periodu očekuje se puna primena ove klasifikacije u statističkoj praksi.
10) Klasifikacija funkcija države (COFOG)	Republički zavod za statistiku	Reč je o klasifikaciji izdataka sektora države po njenim funkcijama. U narednom periodu, u saradnji sa Ministarstvom finansija, očekuje se potpuna primena ove klasifikacije.
11) Upravljanje Nomenklaturom statističkih teritorijalnih jedinica (NSTJ)	Republički zavod za statistiku	Statističke funkcionalne teritorijalne celine (tri hijerarhijska nivoa: NSTJ 1, NSTJ 2 i NSTJ 3) definisane u skladu sa kriterijumima EU (NUTS klasifikacija). Planira se definisanje šifara statističkih funkcionalnih teritorijalnih jedinica na svim nivoima.
5. Registri		
1) Statistički poslovni registar (SPR)	Republički zavod za statistiku	Skup statističkih i pravnih jedinica koji služi kao osnovni okvir za sprovođenje statističkih istraživanja u oblasti poslovnih statistika. Planiraju se sledeće aktivnosti: uključivanje podataka iz administrativnih baza podataka Ministarstva finansija – Poreske uprave, Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje i dr.; sprovođenje godišnjeg istraživanja SPR o multilokacijskim poslovnim subjektima i uvođenje nove statističke jedinice – povezani poslovni subjekti; analiza izabranog skupa najsloženijih poslovnih subjekata, kao i javnog sektora i poljoprivrednih gazdinstava i razgraničenje statističkih jedinica: poslovnih subjekata i lokalnih jedinica; uvođenje sistema upravljanja kvalitetom SPR i sprovođenje koordinisanog uzorka u cilju smanjivanja opterećenja davalaca podataka.
2) Registar prostornih jedinica (RPJ)	Republički zavod za statistiku	Alfanumerički podaci (nazivi, jedinstveni matični brojevi, istorijat) prostornih jedinica: regiona, upravnih okruga, gradova, opština, naseljenih mesta, katastarskih opština, mesnih zajednica, statističkih i popisnih krugova. Grafički prikaz prostornih jedinica je u nadležnosti Republičkog geodetskog zavoda. Planira se obezbeđivanje grafičkih podataka o prostornim jedinicama do nivoa popisnog kruga, u digitalnom obliku, podataka o ulicama i kućnim

3) Geografski informacijski sistem	Republički zavod za statistiku	brojevima, kao i primena translacije adrese u adresni kod. Georeferencirana mreža prostornih jedinica (regiona, upravnih okruga, opština, naselja, katastarskih opština, mesnih zajednica i statističkih krugova). Planira se uvođenje georeferencirane mreže popisnih krugova u bazu, čime će se omogućiti grafička prezentacija statističkih podataka na svim teritorijalnim nivoima.
4) Registar zaštićenih prirodnih dobara	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja i Zavod za zaštitu prirode Srbije	Podaci o zaštićenim prirodnim dobrima (zaštićena područja, zaštićene vrste i pokretna zaštićena prirodna dokumenta). Spisak zaštićenih područja, naziv akta kojim su vrste stavljene pod zaštitu, spisak pokretnih zaštićenih prirodnih dokumenata, spisak područja pod prethodnom zaštitom, kao i podaci o međunarodnoj zaštiti prirodnih dobara. Registar sadrži naziv zaštićenog područja, vrstu zaštićenog područja, međunarodnu kategoriju zaštićenog područja, centralnu koordinatnu tačku po Griniču, kratak opis zaštićenog područja, opis granica zaštićenog područja, spisak katastarskih parcela po režimima zaštite, podatke o vlasništvu i upravljaču, fizičke i pravne promene na zaštićenom području, broj i datum akta o stavljanju pod zaštitu područja i broj i datum akta o prestanku zaštite.
5) Registar sportskih objekata i organizacija	Ministarstvo omladine i sporta i Republički zavod za sport	Ažuriranje i dopuna registra sportskih objekata i organizacija.
6. Baze podataka		
1) Baza podataka DevInfo	Republički zavod za statistiku	Baza podataka koja obezbeđuje metod za organizaciju, čuvanje, pregled i prezentaciju podataka s ciljem praćenja društvenog razvoja. Baza podataka se koristi za praćenje realizacije Milenijumskih ciljeva razvoja, Strategije za smanjenje siromaštva, Nacionalnog plana akcije za decu, Nacionalne strategije za mlade, kao i politike rodne ravnopravnosti. Baza sadrži i informacije o periodu, geografskim oblastima, prirodnim sredinama i resursima, jedinicama mere, subpopulacijama i izvorima podataka, kao i metapodatke, i koristi se za praćenje društvenog razvoja, odnosno realizacije.
2) Posebni standardi za diseminaciju podataka (SDDS)	Republički zavod za statistiku, Ministarstvo finansija i Narodna banka Srbije	Pod posebnim standardima za diseminaciju podataka (SDDS) podrazumeva se baza podataka koju je definisao MMF. U narednom periodu očekuje se donošenje odluke o pristupanju ovoj bazi podataka.
3) Baze podataka iz oblasti statistike sporta	Ministarstvo omladine i sporta i Republički zavod za sport	Baza podataka o: kategorizaciji sportista, sportova i sportskih stručnjaka; stipendiranim sportistima; sportistima nosiocima nacionalnih priznanja i međunarodnim i nacionalnim sportskim uspesima i rezultatima, kao i nacionalni adresar sporta i dr.
7. IT infrastruktura		
1) Koordinacija i upravljanje	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se definisanje standarda i unapređenje programskog sistema IKT radi razvoja i održavanja softvera za statistička istraživanja i administrativne poslove (generator softverskih rešenja, dijalog menadžer, tj. skup programskih procedura za jednoobrazan pristup podacima radi ažuriranja, unosa, tabeliranje, softver za administraciju baza podataka i dr.).
2) Usluge povezane sa administrativnim aplikacijama	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se definisanje standardnih postupaka preuzimanja podataka iz određenih administrativnih izvora, formiranje baza podataka i razvoj aplikacija za korišćenje podataka tako da budu lako dostupni za korišćenje službama kojima su ovi podaci potrebni.
3) Tehnologija informacionih i elektronskih kolaboracionih sistema	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se unapređenje IT infrastrukture Republičkog zavoda za statistiku na osnovu zaključaka iz projekta IPA 2007, kao i nabavka opreme, konsolidacija IT rešenja i implementacija rešenja za IT infrastrukturu.
4) Sistemi za razmenu podataka	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se uspostavljanje standarda u razmeni podataka, kako internih tako i prema drugim organizacijama, a u skladu sa preporučenim standardima Međunarodne inicijative za razvoj i primenu efikasnijih načina za razmenu statističkih podataka i metapodataka (SDMX inicijativa).
5) Sistemi za prikupljanje podataka i prenos osnovnih podataka	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se realizacija sistema za elektronsko podnošenje izveštaja i podataka.
6) Harmonizacija i upravljanje metapodacima interno i kroz međunarodnu saradnju	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se formiranje jedinstvene, dobro organizovane baze metapodataka koja je neophodna u procesu razmene podataka i diseminaciji i služi kao osnova za meta-data driven sistem.

8. Metodologija uzorka		
1) Alokacija i izbor uzorka	Republički zavod za statistiku	Definisanje standarda i unapređenje metoda kojima se obezbeđuje optimalna alokacija uzorka. Postepeno uvođenje rotacije malih jedinica kako bi se obezbedila koordinacija ponovljenih i različitih istraživanja i smanjila opterećenost izveštajnih jedinica. Formiranje baze podataka o jedinicama uzorka.
2) Ocenjivanje parametara i uzoračkih grešaka	Republički zavod za statistiku	Planira se, uz poboljšanje kvaliteta SPR-a i ostalih statističkih baza, šira primena postupka kalibracije; razvoj i primena metoda za ocene parametara za male domene; obezbeđenje ocena grešaka za ključne parametre i indikatore istraživanja na uzorku i testiranje primene modeliranja grešaka.
3) Razvojne aktivnosti iz metodologije uzorka putem međunarodne saradnje i unapređenja softverske podrške	Republički zavod za statistiku	Planira se da se kroz međunarodnu saradnju i praćenjem regulativa EU unapredi primena statističke metodologije u istraživanjima, kao i softverske podrške za pripremu okvira, alokaciju uzorka, ocenjivanje parametara i dr.
9. Nacionalna infrastruktura geoprostornih podataka	Republički geodetski zavod	Planira se uspostavljanje Nacionalne infrastrukture geoprostornih podataka (NIGP), koja predstavlja integrisani sistem digitalnih geoprostornih podataka usklađen sa evropskim standardom. NIGP omogućava korisnicima da identifikuju i pristupe prostornim informacijama dobijenim iz različitih izvora, od lokalnog, preko nacionalnog, do globalnog nivoa, na sveobuhvatan način. NIGP treba da obuhvati metapodatke, servise i skupove geopodataka o: geodetsko-katastarskom informacionom sistemu, zaštiti životne sredine, prostorno-planskim dokumentima, saobraćajnim i telekomunikacionim mrežama, mineralnim sirovinama i energetske izvorima, režimu voda, zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima, prostorima od značaja za razvoj turizma i turističkim mestima, geologiji, geofizici, meteorologiji, poljoprivredi i pedologiji, demografiji i zdravlju, industrijskim i proizvodnim kapacitetima i dr.
10. Informisanje i diseminacija	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Planira se unapređivanje i razvoj veb sajta; primena CMS i savremenog dizajna; grafičko prikazivanje podataka po teritoriji – GIS; diseminacija na lokalnom nivou i razvoj baze metapodataka; unapređenje komunikacije sa proizvođačima statističkih podataka; rad na portalu e-uprave; elektronsko poslovanje, odnosno razvoj servisa za elektronsko dostavljanje podataka (G2B), unutrašnje poslovanje putem Intraneta (G2E) i veb sajta (G2C, G2B, G2G); formiranje podsajtova na regionalnom nivou za potrebe lokalnih korisnika, definisanje standarda za vizuelni identitet i dr.
11. Međunarodna statistička saradnja	Svi odgovorni proizvođači zvanične statistike	Obezbeđivanje raspoloživih podataka najznačajnijim međunarodnim organizacijama (Evrostat, UN, MMF, Svetska banka i dr.) i učešće u radu međunarodnih radnih grupa i skupova, posebno na sastancima radnih grupa u Evrostatu. Korišćenje IPA i drugih međunarodnih fondova. Planirane aktivnosti treba da obezbede potpuno usaglašavanje sa Evropskim statističkim sistemom (ESS), odnosno rad na harmonizovanju standarda, klasifikacija i metodologija radi dobijanja međunarodno uporedivih pokazatelja, kao i uključivanje u međunarodnu statističku saradnju svih odgovornih proizvođača zvanične statistike.
12. Bezbednost podataka i statistička poverljivost	Republički zavod za statistiku	Zvanična statistika ostvaruje potpunu zaštitu prava davalaca podataka i statističkih jedinica. Načelo poverljivosti obuhvata zaštitu podataka koji se odnose na pojedinačnu statističku jedinicu, s tim da se individualni podaci mogu koristiti samo u statističke svrhe. Zakon o zvaničnoj statistici nalaže odgovornim proizvođačima statistike da nakon završetka obrade prikupljenih podataka odstranjuju identifikatore izveštajnih i statističkih jedinica. Upitnike i druge dokumente koji sadrže individualne podatke dobijene prilikom sprovođenja statističkih istraživanja treba uništiti, i to nakon završetka unosa, šifriranja i obrade podataka u skladu sa važećim propisima. Podaci prikupljeni, obrađeni i uskladišteni u svrhe zvanične statistike poverljivi su onda kada fizičko ili pravno lice može da se neposredno ili posredno identifikuje imenom, adresom ili identifikacionim brojem. Poverljivi podaci se mogu koristiti radi utvrđivanja prava i stvaranja obaveze izveštajnoj jedinici. Odgovorni proizvođači statistike mogu da naučnoistraživačkim institucijama obezbede, na pisani zahtev, individualne podatke bez identifikatora, ali su u obavezi da vode evidenciju o takvim korisnicima, kao i o nameni za koju im se dostavljaju podaci. Zaštita poverljivih podataka obezbeđuje se ograničavanjem pristupa poverljivim podacima, jer je on ograničen na lica koja prilikom obavljanja svojih zadataka proizvode zvaničnu statistiku, i to do stepena u kom su ti podaci

		neophodni za proizvodnju zvanične statistike. Odgovorni proizvođači zvanične statistike obavezni su da preduzmu sve propisane administrativne, tehničke i organizacione mere neophodne za zaštitu poverljivih podataka protiv nelegalnog pristupa, otkrivanja ili korišćenja.
--	--	---

V. ODGOVORNI PROIZVOĐAČI ZVANIČNE STATISTIKE

Zakonom o zvaničnoj statistici, u članu 6, propisano je da su sistemom zvanične statistike Republike Srbije, kao odgovorni proizvođači zvanične statistike, obuhvaćeni: Republički zavod za statistiku, Narodna banka Srbije, Gradska uprava grada Beograda – za teritoriju grada Beograda i ostali odgovorni proizvođači zvanične statistike navedeni u petogodišnjem statističkom programu.

U Programu zvanične statistike u periodu od 2011. do 2015. godine konkretno je navedeno da je Republički zavod za statistiku – nadležan za najveći deo istraživanja iz realnog sektora i deo eksternog sektora (izvoz i uvoz robe i dr.), dok je Narodna banka Srbije – nadležna za finansijski, monetarni i veći deo eksternog sektora.

Ovaj program, u skladu sa Zakonom, određuje kao ostale odgovorne proizvođače zvanične statistike:

- Ministarstvo finansija – nadležno za javne prihode i rashode;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova – nadležno za deo iz oblasti saobraćaja i kriminaliteta;
- Ministarstvo pravde, Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca – nadležni za deo iz oblasti pravosuđa;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – nadležno za deo iz oblasti bezbednosti hrane, bilansa hrane i zaštite životne sredine;
- Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje Srbije – nadležni za javno zdravstvo i zdravlje;
- Ministarstvo rudarstva i energetike – nadležno za deo energetske statistike;
- Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Agencija za zaštitu životne sredine, Agencija za hemikalije i Zavod za zaštitu prirode Srbije – nadležni za vođenje informacionog sistema životne sredine i registar zaštićenih prirodnih dobara;
- Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj i Institut „Mihajlo Pupin” – nadležni za deo statistike nauke, tehnologije i inovacija;
- Ministarstvo prosvete – nadležno za deo statistike obrazovanja i doživotnog obrazovanja;
- Ministarstvo rada i socijalne politike – nadležno za deo statistike socijalne zaštite;
- Ministarstvo omladine i sporta i Republički zavod za sport – nadležni za deo iz oblasti statistike sporta;
- Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja – nadležno za definisanje i izračunavanje indikatora razvijenosti regiona;
- Republički hidrometeorološki zavod – nadležan za deo statistike zaštite životne sredine;
- Republički geodetski zavod – nadležan za Nacionalnu infrastrukturu geoprostornih podataka;

- Nacionalna služba za zapošljavanje – nadležna za deo iz oblasti tržišta rada;

- Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje – nadležan za statistiku penzijskog i invalidskog osiguranja;

- Republički zavod za zdravstveno osiguranje – nadležan za statistiku obaveznog zdravstvenog osiguranja i bezbednosti i zdravlja na radu.

Takođe, Gradska uprava grada Beograda je nadležna za prikupljanje i obradu podataka statističkih istraživanja za teritoriju grada Beograda iz najvećeg dela oblasti statistike.

VI. OČEKIVANI PROBLEMI I USLOVI ZA REALIZACIJU PROGRAMA

Proteklih godina pokrenute su aktivnosti i započete su promene u pravcu harmonizacije osnovnih pokazatelja, pre svega u oblasti nacionalnih računa i ekonomskih statistika. Promene se, za sada, sprovode efikasno, s tim da u narednom periodu treba sprovesti potpunu harmonizaciju zvanične statistike sa EU standardima kako u ovim, tako i u svim ostalim oblastima statistike u skladu sa planiranim aktivnostima. Pored razvojnih aktivnosti, posebno su važne pripreme i obezbeđivanje uslova za sprovođenje dve statističke akcije od kapitalnog značaja: popis poljoprivrede i popis stanovništva, domaćinstava i stanova.

Razvoj zvanične statistike u narednom periodu zahteva obezbeđenje odgovarajućih sredstava i kadrova kao preduslova za proizvodnju kvalitetnih, ažurnih i sveobuhvatnih podataka i pokazatelja.

Narodna skupština, Vlada i nadležni organi državne uprave stvoriće odgovarajući institucionalni okvir za promene u statistici i adekvatno merenje socioekonomskih pojava. To podrazumeva aktivnu politiku na implementaciji zakonskih i drugih uslova funkcionisanja zvanične statistike radi potpune harmonizacije sa statističkim sistemom EU.

Stvaranje boljih uslova i uspostavljanje veće saradnje i koordinacije sa korisnicima i proizvođačima podataka, kao i dalja izgradnja i jačanje kapaciteta svih učesnika u procesu proizvodnje i korišćenja statističkih podataka i analiza, jedan su od bitnih preduslova realizacije programom planiranih aktivnosti zvanične statistike. Takođe, neophodno je pružanje javne podrške statistici u odnosu na davaoce podataka, kako propagandom tako i kroz zakonodavno uređivanje sudske zaštite.

U pregovorima o stabilizaciji i pridruživanju EU pojavljivaće se sve više zahteva za različitim statističkim pokazateljima, tako da zvanična statistika mora biti spremna da realizuje sve te zahteve, jer je ona, u očima međunarodnih organizacija i javnosti, jedina kompetentna i merodavna da daje objektivne statističke informacije o društveno-ekonomskim kretanjima u Republici Srbiji. Međutim, da bi zvanična statistika ispunila ovu ulogu, nužno je da raspolaže savremenim metodologijama i prikladnim mehanizmima za njihovu primenu, koje priznaju i prihvataju Evrostat, MMF, OECD i druge relevantne međunarodne organizacije i institucije.

Navedene strateške aktivnosti i zadaci su obimni, s tim da njihova realizacija mora da se izvrši daleko bržim tempom nego što je to bio slučaj sa zemljama u okruženju, jer se u startu kasni nekoliko godina u odnosu na njih. Takođe, potrebno je obezbediti pogodan ambijent za planirane promene uz adekvatna ulaganja u materijalne i kadrovske resurse.

Pregled skraćenica u tekstu

EU	Evropska unija
UN	Ujedinjene nacije
OECD	Međunarodna organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj
MMF	Međunarodni monetarni fond
EVROSTAT	Statistički zavod EU
SZO	Svetska zdravstvena organizacija
Compendium	Statistički program Evrostata
IPA	Instrumenti za pretpristupnu pomoć EU
NPI	Nacionalni plan za integraciju Srbije u EU
ESS	Evropski statistički sistem
NACE	Opšta klasifikacija delatnosti EU
SNA	Klasifikovani sistem nacionalnih računa
ESA	Evropski sistem nacionalnih i regionalnih računa
MIG	Klasifikacija prema ekonomskoj nameni, po metodologiji EU
BDP	Bruto domaći proizvod
KD	Klasifikacija delatnosti
SMTK	Nomenklatura statistike spoljne trgovine
NSST	Nomenklatura spoljne trgovine
Prodkom	Klasifikacija proizvoda
CPA	Klasifikacija proizvoda prema delatnosti
COICOP	Klasifikacija individualne potrošnje prema nameni
MKB	Međunarodna klasifikacija bolesti, povreda i uzroka smrti
ISCO	Međunarodna standardna klasifikacija zanimanja
ISCED	Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja
Kjoto protokol	Protokol iz Kjota uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih nacija o promeni klime
CLRTAP	Konvencija o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima
DevInfo	Baza podataka za praćenje društvenog razvoja
NUTS	Nomenklatura prostornih jedinica u statistici
CPI	Indeks potrošačkih cena
PDV	Porez na dodatu vrednost
EU-SILC	Istraživanje EU o prihodima i standardu stanovništva
SAS	Programski paket za analitički rad u statistici
INPUT-AUTPUT	Tabele međusobnih odnosa proizvodnje i potrošnje po proizvodima i uslugama
GDDS	Sistem diseminacije opštih podataka
SDDS	Standardi za diseminaciju posebnih podataka
IKT	Informaciono-komunikaciona tehnologija